

א שבת אין מדרשה

יו"ל ע"י תלמידי שיעור ב' במדרשה החסידית לצעירים

דבר ראש המדרשה הרב מנחם בומבך

תארו לעצמכם נודדים במדבר הלוהט עשרה ימים במסגרת המסעות במדרשה. כל טיפת מים חשובה כל דבר שמזכיר חיים הופך לאטרקציה עבורכם, בסוף כל מה שהמדבר רק יכול להציע לא יהיה מספיק על מנת לקיים חיים רגילים. תארו לעצמכם כמה כוחות נפש נדרשים כדי להיות במצב כל כך קיצוני.

אז זהו, בפרשה שלנו בני ישראל נמצאים לאחר נדודים של ארבעים שנה במדבר הרוחני, עמדו באין ספור ניסיונות ואתגרים וכעת הם עומדים לאורכו של נהר הירדן, ונערכים מנטלית לקראת הכניסה לארץ ישראל. זהו רגע המכונן ביותר בתולדות עמנו.

אבל משהו קטן קרה, ראובן וגד מכריזים על רצונם לקבל נחלה גדולה ומרווחת למרות שהם יהיו מחוץ לגבולות של ארץ ישראל. זה אומר שאם כל המטרה היא להיערך רוחנית לקראת הכניסה לארץ בגישתם האנוכית הם הצביעו על החשיבות החומרית שלהם.

הגמרא מציינת, שלאחר זמן מה ראובן וגד התחרטו על הצעד הזה מאחר ונחשפו לעושר הגדול ששרר בארץ ישראל. הסיפור שלהם הסתיים לא טוב כאשר סנחריב מלך אשור הגלה את בני ישראל מארצם בפעם הראשונה, בימי בית המקדש הראשון, השבטים הראשונים שנאלצו לעזוב את בתיהם היו שבט ראובן ושבט גד.

במתח שבין בחירה במעשה רוחני לבין בחירה למעשה חומרי, העדפה חשובה שתהיה רוחנית, גם אם היא לא ברורה לנו בטווח הקצר, הרבה מן הבחירות שנעשים בכותלי המדרשה נעשים מתוך האמונה וביטחון בצדקת הדרך הרוחנית מתוך ידיעה שאדם יכול ללכת עם כוחות קטנים והסיוע האלוקי ימלא אותנו בעוצמות גדולות

שבת שלום!

פנינים יקרים ווארטים לפרשת השבוע

הבה"ח בנימין ברים

"לא יחל דכרו ככל היוצא מפיו יעשה" (ל, ג)

פעם נכח רבי יהושע לייב דיסקין בהספד למלאת שבעה לאחד מתלמידיו, וכנהוג אמר החזן את תפילת א-ל מלא רחמים, כשסיים החזן התפזרו כל הנוכחים – איש, איש לדרכו. רבי יהושע לייב נשאר במקום ונתן לשמש סכום כסף לע"נ המנוח ואמר "הריני מנדב בעבור כל הקהל שהיה בעת התפילה". והסביר שהחזן אמר: "בעבור שכל הקהל נודרים צדקה לעילוי נשמתו" וכדי שלא יהיה נדר לחינם מנדב אני צדקה בשבילם.

הבה"ח ישראל זייבלד

מי שנזהר בדברו לבל תחולל שום מילה היוצאת מפיו ולא תהא לבטלה, ככל היוצא מפיו יעשה – ברכותיו מתקיימות וכל דבור שלו נחשב כגזרה שיש למלאה. (עבודת ישראל)

הבה"ח נפתלי עמר

"ויקלוף משה על פקודי החיל" (לז, יד)

רבי מרדכי מנשכיז, השתוקק מאוד להשיג ציצית מארץ ישראל. לאחר מאמצים מרובים עלה בידו להשיג אריג של ציצית והוא מסרו לתלמידו כדי להכין לו טלית קטן. קפל התלמיד את האריג, כדי לחתוך בו בית צוואר, אך בטעות קפלו פעמיים ונפתחו שני פתחים. התיירא התלמיד מהקפדת הרבי וכשבא לפניו הרגיעו ואמר: "באמת צריך שני בתי צוואר, אחד כרגיל והשני בשביל לנסות את מרדכי שלא יכעס".

הבה"ח נחמן קרקובסקי

האחיקם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה (לז, ו)

בני גד ובני ראובן העדיפו את עבר הירדן בגלל היותו ארץ מקנה, ורצו להיות רועי צאן, הרחק משאונה של עיר והעולם וע"י כך לעבוד את ה' ביישוב הדעת ובצלילות. אך משה הבהיר להם שעקר העבודה היא המלחמה בחמריות העולם כדי לבררה ולזככה ולא לנסות לברוח הימנה – "האחיקם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה".

דבר השבת הרב יחיאל נוישטאדט

כשאדם מבזה את עצמו, ומחליט בלבו שאין תפילתו ולימודו נחשב לכלום ולא חשוב בעיניו עבודת ה' שהוא עובד, - אדם כזה נופל ממדרגתו למדרגה פחותה וגרועה.

ומגיע להתהלך כמו בלי דעת וחסר שכל בעבודתו יתברך.

"ונמשל כבהמות נדמו"

ורמז לזה "נבזה בעינינו נמאס" - מי שעבודתו שהוא עובד נבזה בעיניו אז בעצמו הוא נמאס. (בעל שם טוב ס"פ פנחס).

ראוי לכולנו להתבונן בחשיבות מעשינו ובהבנת ה' אותנו וכל מעשה מצוה כמה יקר וחשוב הוא בעיניו וכמה נחת רוח לפניו בראותו את נסיונותינו והתאמצותינו לטובה.

עיונים בפרשה הרב אליהו שפיר

פרשת מטות פותחת בדיני נדרים, בה מתגלה כוח האדם המדבר על הבהמה, ביכולתו לקחת דבר שהוא חולין ובמוצא פיו להפכו לדבר מקודש ביותר, כגון קורבנות, הקדש, קידושין וכו'. יתרון כוח הדיבור מקורו מהפסוק (בראשית ב-ז) "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה" ובתרגום – "לרוח ממללא" (כוח המדבר).

אך נשאלת השאלה מדוע התורה כתבה דינים אלו דווקא לאחר פרשת פנחס ולפני נקמת ישראל ממדין, משמע שדינים אלו היו הכנה למלחמת מדין, הכיצד?

בעל הטורים בפרשתנו וכן האברבנאל (פרשת כי תצא) מבארים: כיוון שבשעת מלחמה היו נודרים נדרים ונדבות, כעין מה שמובא אצל יעקב כשברח ללבן, וכן אצל יפתח לפני יציאתו למלחמה עם בני עמון (שופטים יא-ל) "וידר יפתח נדר לה' ויאמר אם נתן נתן את בני עמון בידי". וכן מצינו אצל ישראל במלחמתם עם עמלק (במדבר כא-ב) "וידר ישראל נדר לה' ויאמר אם נתן נתן את העם הזה בידי" וכו'. ובכך זה ההקשר בין פרשת נדרים למלחמת מדין.

יש מבארים: לאחר פרשת הקורבנות בפרשת פנחס, המקום הראוי לבאר את פרשת נדרים הוא כאן. אך אפשר להעמיק יותר שהרי הקושיה צפה ועולה מאליה – סדר הכתובים מעורר תהיה, מדוע נקמת מדין נכתבה דווקא כאן לאחר פרשת נדרים, כשהחטא עצמו עם בנות מדין והציווי לצרור אותם נכתב בסוף פרשת בלק ובתחילת פרשת פנחס?

וגם מצינו שמלחמת מדין הייתה שונה משאר המלחמות שהיו עם שאר העמים. משום שבתורה נאמר לקחת למלחמה הזו אלף איש למטה, ובמדרש מובא שמכל שבט לקחו שלשת אלפים איש למלחמה. אלף ללחום, אלף לנושאי כלים ואלף לתפילה. א"כ מדוע היו צריכים לגייס חיילים לתפילה כשכל ישראל היו בוודאי נושאים תפילה בעת מלחמה?

והביאור בזה במובא בזוהר ובמדרש שבלק היה מכשף גדול וכוחו היה בפעולות מעשיות של כוחות טומאה, ומשראה שבכוח המעשה אינו יכול להכניע את ישראל רצה לשתף את בלעם שכוחו היה בפיו ובכך להחליש את כוחם של ישראל שהיה בפיהם (מכוח דברי יצחק לבניו), ובכך לפעול נגד ישראל במחשבה, דיבור, ומעשה, ולכן כשישראל נקמו במדין הם נקמו במחשבה דיבור ומעשה.

וכן מבואר ברש"י מהמדרש (במדבר לא-ח) "ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב" – הוא בא על ישראל והחליף אומנותו באומנותם שאין נושעים אלא בפיהם על ידי תפילה, בא הוא ותפס אומנותם לקללם בפיו, אף הם באו עליו והחליפו אומנותם באומנות שבאין בחרב, שנאמר (בראשית כז) "ועל חרבך תחיה" ולפי זה מבאר האמרי אמת שלכן היו צריכים יב' אלף למלחמה ויב' אלף לתפילה כדי שיתנקמו גם בכוח יעקב – תפילה, וגם בכוח עשיו – חרב.

ומבאר זאת לפי דברי הפסוק (תהילים) "רוממות קל בגרונום וחרב פפיות בידם". ולפי זה יבואר באופן נפלא מדוע לקחו 2000 איש מכל שבט לתפילה ולנושאי כלים, שביחד כל השבטים מדובר ב-24000 איש, כנגד 24000 איש שנהרגו בחטא על ידי שחטאו במעשה. ועליהם ניצחו 12000 בתפילה כנגד הקול קול יעקב. ועל כולם פיקד במלחמה פנחס שגם הרג בפועל את בלעם בחרב וגם היה שליח הציבור להרבות בתפילה כדברי הפסוק (תהילים קו) "ויעמוד פנחס ויפלל" - מלשון תפילה.

(המשך בעמוד 4)

אורח לשבת הרב חיים שמואל כהן

כח הדיבור

בתחילת הפרשה נזכר ענין נדרים ושבועות, שבו רואים את הכח והעוצמה שיש לדיבור. שע"י משפט א' אדם יכול לשנות את חייו לגמרי ע"י נדר ושבועה וכדו', ובעצם גדול כח הדיבור שבו נברא העולם וכמו שכתוב (תהילים ל"ג) "בדבר ה' שמים נעשו וגו', וכח זה נתן הקב"ה לעמ"י שע"י דיבור לבד יוכלו לפעול גדולות ונצורות, ובמיוחד, מצינו זאת אצל צדיקים שבדיבור קל וכו' פעלו ישועות, ומסופר על ה'אמרי חיים' מויזניץ זצוק"ל שהגיעה אליו אשה לבקשת ישועה וברך אותה, אך בזה לא נתיישרה דעתה ודרשה הבטחה שתושע, השיב לה הרבי, ממה נפשך, אם את מאמינה שבדיבורי אני יכול לפעול – הרי שברכה מספיקה. ואם אינך מאמינה בזה - א"כ מה תעזור הבטחה?

וידוע שכח ברכת הצדיקים הגיע ע"י קדושת הפה. כמו שרמז החיד"א בפס' שבפרשתנו "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה", דהיינו, שמי שאינו מחלל את דיבורו, אזי כל אשר יצא מפיו יתקיים, ובאורח ח"ק בפר' פנחס כתוב "ומצאתי לחסידי ישראל שכתבו (אלשיך הק' בפר' תצוה) כי פה של לומדי תורה דינו ככלי שרת, אשר ישרתו בם בקודש, כי אין קדושה כקדושת התורה ולזה אסור לדבר בו דברי חול וכו' ע"ש. א"כ זכות וחובה היא לנו לשמור על פינו בטרה ונקיות, ומאיך לקדשו ע"י דיבורי תורה ותפילה.

לאחרונה, זכיתי להכיר את המדרשה החסידית, ונדהמתי לראות את שיחם והנהגתם של התלמידים החשובים שהנהגתם ודיבורם בנחת ובכבוד הדדי ובלשון נקיה וטהורה, שהוא היסוד החשוב לעליה רוחנית.

חזקו ואמצו, אשריכם!

לקח טוב הבה"ח אברהם בוימל

במלחמת העולם השנייה הרב מבריסק זצ"ל ברח לוורשא עם בנו. בוורשא כמו בכל מקום אחר באזור, היה קשה להשיג אף – כזית לחם, וכאשר הם השיגו פרוסת לחם או שתיים, הרב ובנו אכלו את כולו ולא השאירו למחר כלום. הבן של הרב אכל את החלק הקשה והרב אכל את החלק הרך של הפרוסה. נוהג זה של הרב מבריסק לא היה מובן כלל באותם הזמנים. כשהצליח מאן דהו להשיג דברי מאכל, היה רק טועם מעט ואת השאר היה מניח בצד לימים הבאים, מחשש שמא לא יהיה לו מה להכניס לפיו. אך הרב לא שמר לימים הבאים ועשה כמו שכתוב בגמרא - "האומר מה אוכל למחר, הרי זה מקטני אמנה". וכך באמונה תמימה נהג.

יום לפני ערב יום הכיפורים (תש"א) חשב הרב מבריסק כי היום בשונה מימים אחרים מוטל עליו להשתדל ליום המחר, כיון שמחר זה מצווה לאכול. הוא השיג לחם והטמינו במקום שמור.

במהלך הלילה נפל פגז על יד ביתו ורסיס פגע בלחם והשחית אותו. התבונן הרב מבריסק וראה בכך סימן משמיים כי תמיד עליו לסמוך על הקב"ה ולא לעשות השתדלות!

טבע האדם מילדותו לתכנן כל העת, לדאוג על המחר – כיצד יוכל להצליח בעיסוקיו השונים. אך אנו כיהודים מאמינים יודעים שכל העיסוק בעניין זה מיותר לחלוטין ועלינו מוטל אך לבטוח באבינו שבשמיים.

מעשה שאירע לפני זמן מה בדרום הארץ. ש. זיו, הייתה אישה מבוגרת ששהתה בבית אבות. בנה היחיד, שמעיה, הגיע בכל יום רביעי בשבוע לבקרה, לשמחה ולדאוג לצרכיה. ביום בהיר אחד קיבל הבן טלפון מבית האבות. המנהל נמצא על הקו, וכך הוא אמר לו: "צר לי, אולם עלי לבשר לך דבר מה הקשור לאמך. אתמול היא לא הרגישה כל כך טוב, ניסינו לאתר אותך ולא הצלחנו. לבסוף נאלצנו להזעיק אמבולנס. רצינו שתלווה אותה לבית החולים". שמעיה שמע זאת ושאל: "מה שלומה כעת? היכן היא מאושפזת?". המנהל אט אט סובב את השיחה, עד שבסיכומו של עניין אמר לו לאחר פרק זמן: "צר לי, אך אמך נפטרה".

שמעיה היה המום מהבשורה הקשה, ובמשך דקות אחדות לא היה יכול להוציא הגה מפיו. לאחר שנרגע קמעא מבכייתו, החל לברר פרטים: "היכן הגופה עתה?".

"היא נמצאת עתה בטהרה", השיב המנהל, "אנא, תגיע בהקדם לסדר את ההלוויה". הבן הגיע מיד.

ההלוויה הצנועה התקיימה בשקט. שמעיה, קרע כדין וברך 'ברוך דין האמת'. אחר כיסוי הגולל אמר קדיש ופנה לביתו לשבת שבעה. יום רביעי, שבוע שלאחר שקם מהשבעה, הטלפון צלצל.

"הלו, שמעיה מה שלומך?!", שאל הקול שמעבר לשפופרת.

"מי זה?!", שאל שמעיה, כשפעימה נעתקה מלבו.

"זו אני אמא, אתה כבר לא מזהה אותי?!", שמעיה התעלף.

חבר, שבדיוק עמד לידו, העיר אותו מעלפוננו. 'מה קורה כאן? מה זה יכול להיות?!', שאל את עצמו.

הוא שוב ניגש את השפופרת בזהירות רבה.

"אמא?! איפה את?", שאל.

"נו, באמת, איפה אני יכולה להיות? כאן בבית אבות. ראיתי שלא באת ביום רביעי שעבר, אז הבנתי שכנראה אתה עסוק ולא יכולת להגיע. אבל מה קרה היום?!", שאלה ברוגז.

שמעיה צנח לתוך הכורסה שליידו ברגליים

רועדות לאחר דקות ספורות הוא נרגע מעט, והבין שהשיחה בדבר פטירת אמו מקורה בטעות. הוא נזכר, שמתוך הלחץ העצום שהיה בו לפני ההלוויה, דילג על שלב זיהוי הגופה, כך שאכן יתכן שחלה טעות בזהות הנפטרת.

"אז איך את מרגישה? הכול בסדר?", שאל. "כן, ודאי", ענתה, ופתחה בשיחה קולחת כהרגלה.

מיד בתום השיחה התקשר שמעיה לבית האבות. למזלו, המנהל עדיין היה במקום.

"למען האמת, כבר אין מה

לעשות. היא נקברה לפני

כשבוע וחצי", ענה המנהל,

כשהוא ממתין למטר צעקות

מן העבר השני.

"אדוני המנהל, לפני כשבוע הודעת לי על מות אמי. עשינו לה הלוויה כדת וכדין, ואף ישבנו שבעה עליה אבל היום היא דיברה איתי בטלפון... בתחילה חשבתי שאני הוזה, אולם הצג הראה את מספר הטלפון שבחדרה". לשמע הדברים גמגם המנהל מן העבר השני ואמר: "אני מיד מברר את העניין וחוזר אליך". אכן,

לאחר מספר דקות, חזר המנהל אל שמעיה, ופתח בשורה של התנצלויות על אי ההבנה המשועת שהייתה כאן.

כיצד קרה הדבר? הנפטרת האמיתית – שמה היה ש. בן זיו, והיא התגוררה "לגמרי במקרה" קומה אחת מעל ש. זיו.

מאחר והשמות דומים להפליא, הועבר השם המוטעה למנהל, על מנת שיוכל להודיע לבן המנוחה. לאחר שעמד על הטעות, הטלפון הבא היה, כמובן, לבנה האמיתי של הנפטרת – ש. בן זיו.

"הלו, שלום, מר בן זיו?" המתין המנהל לתגובה. "מדבר", אישר הקול מן הצד השני. "צר לי להודיע לך, אבל הייתה כאן אי הבנה משועת, אני ממש מתנצל.

האשמה כולה בנו. אני לא יודע להסביר איך התרחשה טעות מעין זו..." פתח המנהל.

"מי מדבר?", שאל הבן בסקרנות.

"מדבר מנהל בית האבות בו אמך מתגוררת. לפני שבוע וחצי אמך לא חשה בטוב, ולצערנו הרב נפטרה. חשבנו, שמדובר באשה ששמה כמעט זהה לשם של אמך, "ש. זיו", ולכן פנינו לבנה ובישרנו לו ש... היא נפטרה", סיים המנהל.

"אז מה קורה עכשיו?!", שאל הבן לאחר דקות אחדות, כשהוא מנסה לעכל את הבשורה על פטירת אמו.

"למען האמת, כבר אין מה לעשות. היא נקברה לפני כשבוע וחצי", ענה המנהל, כשהוא ממתין למטר צעקות מן העבר השני. התגובה לא איחרה לבוא, אולם היא הייתה שונה בהרבה ממה שציפה לה המנהל.

"תגיד לי, קברו אותה בקבורה יהודית?!", שאל הבן בתדהמה.

"כן כן, בוודאי", מיהר המנהל להפיס את דעתו. "וגם אמרו עליה קדיש?!", שאל הבן שנית.

"כמובן", ענה המנהל. "אל תדאג – דאגו לה להכל: עשו לה טהרה, הספדים, ואפילו ישבו עליה שבעה..." חתם.

מהצד השני נשמעו משפטים לא ברורים: "אני המום- היא ניצחה אותי!... אז היא צדקה ואני טעיתי..."

"במה העניין?", שאל המנהל בתמיהה. "אסביר לך", השיב הבן. "מאז שאמי נמצאת בבית אבות, היו לנו ויכוחים באמונה. הודעתי לה שאיני מאמין בכלום, שהכול שטויות, ושאני מתכוון לקבור אותה בקבורה יהודית, אלא לתרום את גופה למדע... היא, לעומת זאת, הייתה מפצירה בי בכל הזדמנות לחזור בי מתכונותי, אולם לשווא. לבי היה נעול על מסגר.

"והנה, יום אחד כשפתחה שוב את הנושא, הכריזה לפתע בצער: 'אתה יודע מה?! אם אתה לא תדאג לי, בורא עולם ידאג לי'. עניתי לה שאעשה את כל המאמצים להיפך... והנה, אני עומד עתה משתומם להיווכח כיצד בורא העולם אכן עזר לה!..."

"היא זו שצדקה ואני טעיתי. עליי לעשות חשבון נפש נוקב", חתם הבן את השיחה, והותיר את המנהל המום.

לאורם נסע ונלך הבה"ח יואל ווייס

הרה"ק רבי משה טייטלבוים זיע"א בעל הישמח משה - ל"ח

תמוז

רבינו נולד בעיירה פרעמישלא בגליציה בשנת תקי"ט לאביו רבי צבי הירש. בשנת תקמ"ד כשהיה רק בגיל 25 התמנה לרב העיירה שינווא. ובשנת תקס"ח נהיה לרב ואב"ד בעיר שאטוראליאוהיי שבהונגריה. רבינו התקרב לחסידות בהשפעת חתנו הרה"ק רבי אריה ליבוש ליפשיץ בעל "אריה דבי עילאי", שהיה תלמיד של החוזה מלובלין. עם הזמן התקרב ונעשה אף הוא תלמיד מובהק של החוזה מלובלין. היה מפורסם מאוד בכוחו לפעול ישועות. נפטר בכ"ח בתמוז שנת תר"א.

רבינו היה מצפה כל העת לגאולה, והיה מתפלל כל העת על ביאת המשיח. כדי להבין עד כמה היה מצפה, מסופר שביום מן הימים הגיעה אליו ידיעה שחתנו עומד לבקרו בביתו. ובשעה היעודה שבה היה חתנו אמור להופיע בשערי העיירה עמד רבינו עם בני משפחתו וחיכו לו. לאחר שעבר זמן רב והחתן עדיין לא הופיע הלך רבינו וחזר לחדרו כדי להמשיך בלימודו.

עבר עוד קצת זמן והשמש של רבינו שם לב שהכרכרה של החתן מתקרבת. מיד הוא רץ לחדר של רבינו והכריז בהתרגשות "הוא הגיע!". כשרבינו שמע זאת הוא הבין שהמשיח הגיע. אז הוא מיהר להלביש בגדי שבת ורץ החוצה. ומראה שמדובר בחתנו ולא המשיח הוא נפל ואיבד את הכרתו.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

אליבא דהלכתא הבה"ח חיים פרוכטר

הלכות תשעת הימים – שבת חזון

רחיצה

בערב שבת חזון - מותר לרחוץ פנים למי שרגיל לכך בכל ערב שבת, את הידיים והרגלים מותר גם במים חמים אבל בלי סבון. וכן מי שרגיל חופף את ראשו במים חמים בלי סבון, והחזו"א מתיר גם בסבון. כל זה יש לעשות לכתחילה לפני חצות, ובדיעבד גם אחרי חצות מותר.

טבילה

הנוהג לטבול בכל ערב שבת, אם אינו מבטל טבילתו לפעמים מפני טרדה או צינה רשאי לטבול גם בערב שבת חזון במים פושרים.

צחצוח נעליים

כשיש צורך מותר לצחצח נעליים בתשעת הימים וכל שכן לכבוד שבת. ויש סוברים שבתשעת הימים מותר להשחיר את הנעליים אך לא להבריקן. ולכבוד שבת מותר גם להבריקן.

כיבוס בתשעת הימים

לפי מנהג האשכנזים אסור לכבס בגדים מר"ח אב עד אחרי תשעה באב, ואפילו בכוונה ללבשם רק לאחר תשעה באב או אפילו לכבוד שבת. מותר לנקות כתם מבגד בתשעת הימים משום שאין בזה שמחה (הגר"ש אלישיב זצ"ל).

לבישת בגדים מכובסים

אין ללבוש בגדים מכובסים בתשעת הימים אך בגדים הסמוכים לגוף מותר. והרבה נוהגים להכין בגדים אלו לפני תשעת הימים. ואפשר ללבוש אפילו כמה ביחד בערך לחצי שעה, או לדרוך עליהם אפילו בתוך תשעת הימים (הגר"ש אלישיב זצ"ל). בשבת בבוקר אפשר ללבוש בגדים מכובסים אחרים כדי שיהיו לו משומשים לאחר השבת, ואין זה נחשב כהכנה לצורך חול, מכיוון שלא ניכר שעושה כן, ובכל זאת לא יאמר שלובשם עבור ימי חול (גדולי הפוסקים).

לחידודא הבה"ח משה נתן קלצקין

תייר בארץ רחוקה עזב את בית המלון שלו, עם תרמיל ומקל, כדי לתור ביער הסמוך. כאשר החל להחשיך הוא ביקש לחזור לבית המלון. אך גילה שטעה בדרכו. כאשר ניסה לחפש דרכו חזרה הגיע לכפר סמוך, שלפי המפות מחולק לשני שבטים של ילידים. שבט הליארים – שאף פעם לא מדברים אמת ושבט. ושבט טרות'סס – שמדברים אמת בלבד. במפות היה תמונות שעל ידם ניתן לזהות את שני השבטים השונים, על פי לבושם ואיפור הפחם השונה שעל מצחם. בצער לו פנה התייר אל שני ילידים מקומיים שעמדו במקום והיו באמצע לתקן גדר. מיד זיהה שמדובר בשני סוגי הילידיים משני השבטים השונים.... עתה עלתה בדעתו רק שאלה אחת בלבד לשאול אותם וכך לקבל את ההוראות לדרך.

מה היתה שאלתו?

(המשך מעמוד 2)

ולפי זה מובן מדוע לפני נקמת ישראל ממדין, התורה פותחת בדיני נדרים כדי ללמדנו את כוחו של יעקב, שכוחו בפיו. ובמוצא פה יכול להעלות כל דבר גשמי לרוחני. וכוח הדיבור נרמז (עמוס ד) "כי הנה יוצר הרים ובורא רוח מגיד לאדם מה שיחו" וכו'.

וצ"ב מה הדמיון בין רוח לשיחתו של אדם? מבאר הבאר משה מאוז'רוב: הרוח אפילו שלא נראית בעיני בשר ודם, כוחה רב ועצום עד שמפרקת ומשברת וניכר לעין כל כוחה ועוצמתה. כך גם דיבורו של האדם אפילו שהבל הדיבור לא ניכר ולא מורגש, כוחו רב מאוד וגם תוצאתו ניכרת בכל מקום.

והמעלה של הנזהר בדיבורו מובא בחיד"א בשם ר' חיים ויטאל שמי שנוהר בדיבורו עד כדי שלא יבטל שום דיבור שלו אז "ככל היוצא מפיו יעשה" וכדברי הגמ' (שבת נט:) על הפסוק (איוב כה) "ותגזור אומר ויקם לך" – שהקב"ה מקיים את דברי הצדיקים מכוח זה שהם שומרים את דיבורם. וכעין מה שמובא בגמ' (ברכות לד:) שחכמי ישראל היו פונים לר' חנינא בן דוסא שיתפלל עבורם. ובמדרש בפרשת יתרו על הפסוק "אנשי אמת" כתיב: כגון ר' חנינא בן דוסא וחבריו. מכאן שהדברים תלויים אחד בשני ומי שלא משנה מדיבורו, ככל היוצא מפיו יעשה.

כל המעוניין למסור חומר לעלוני הבאים, מוזמן לפנות לבה"ח עמרם אינדורסקי.
תודה רבה לכל העוזרים והמסייעים!

ברפת מזל טוב

משגרים אנו קדם פני

הרב מתתיהו דייטש ומשפחתו

להגל איחוסי בתם בשעה טובה ומוצלחת

איחולינו שיצפו לפנות בית פאמן בישראל

לתפארת המשפחה

מאתלים

צוות המדרשה והתלמידים